

Laparotomię wykonano w okolicy lewej słabizny. Cięcie długości 35 cm rozpoczynało się na szerokości półtora dłoni od guza biodrowego równolegle do ostatniego żebra.

Po otwarciu jamy brzusznej zaczęły się wydobywać przez ranę jelita.

Dwóch lekarzy starało się zapobiec wypadnięciu jelit tamponując dłońmi otwór rany, natomiast trzeci lekarz w międzyczasie wyciągnął róg maciczny i wykonał cięcie wzdłuż krzywizny dużej rogu macicy.

Po dokonaniu cięcia, wypłynęły wody płodowe, parcie zmniejszyło się. Na tylne kończyny płodu nałożono linki i wyciągnięto bardzo duży płód o budowie prawidłowej. Część łożyska łatwo dająca się oddzielić od ściany macicy odjęto przed zeszytem rany, wkładając do macicy 10 szt. pałeczek entopolozonowych. Następnie przystąpiono do szycia rozciętej macicy podwójnym szwem Lamberta. Do szycia macicy użyto ketgutu nr 3. Otrzewną łącznie z powięzią zeszyto także ketgutem, mięśnie zaś jedwabiem, szwem węzełkowo-piętrowym, natomiast skórę grubym jedwabiem szwem materacowym przerywanym.

Każdy szew był przesypany grubą warstewką

mepataru (łącznie zużyto pełne opakowanie 50,0 leku). Po zakończeniu operacji dożylnie podano 500 ml roztworu fizjologicznego, podskórnie kofeinę 20 ml oraz domięśniowo 1,0 streptomycyny i 900000 j.m. penicyliny prokainowej.

Pozostałą część łożyska odjęto w 4 godziny po operacji i założono pałeczki entopolozonowe. Następnego dnia podano domięśniowo ponownie 1,0 streptomycyny i 900000 j.m. penicyliny prokainowej. W ciągu 2 dni po operacji stwierdzono krwawienie z dróg rodných.

W dniu operacji nie podawano zwierzęciu żadnej karmy, a następnego dnia podano poidło z otrąb pszennych oraz dobrej jakości siano i marchew.

Należy dodać, że rana wygoiła się przez rychłozrost, samopoczucie klaczy stopniowo poprawiało się, a w miarę jego poprawy zwiększano podawane racje pokarmowe. Klacz była przez 9 dni w lecznicy po czym wydano ją właścicielowi z zaleceniem używania do lekkich prac.

W 5 dni od chwili przyprowadzenia klaczy z lecznicy, a w 14 dni po operacji klacz użyto do pracy. Początkowo do lekkich prac polowych.

Adres autora: Witold Grus, Suchedniów, ul. Kościelna 8, woj. kieleckie.

BRONISŁAW HAUPTMAN, MARIAN KLIŃSKI

Przypadek gruźlicy jąder u buhaja

Powiatowy Zakład Weterynarii w Tczewie
Kierownik: dr B. HAUPTMAN

Gruźlica narządów rozrodczych bydła jest względnie często rozpoznawana w zagruźliczonych stadach krów. U buhajów spotyka się ją niezmiernie rzadko. Niewątpliwie wpływają na to lepsze warunki żywieniowe, pielęgnacja, krótszy okres eksploatacji oraz znikomy odsetek buhajów w stonku do pogłowia krów.

Gruźlica najądrzy i jąder u buhajów powstaje prawie zawsze jako wtórna, przerzutowa, drogą naczyń krwionośnych z ogniska gruźliczego innego narządu. Proces chorobowy obejmuje zazwyczaj najądrza, rzadziej samo jądro lub oba te narządy równocześnie.

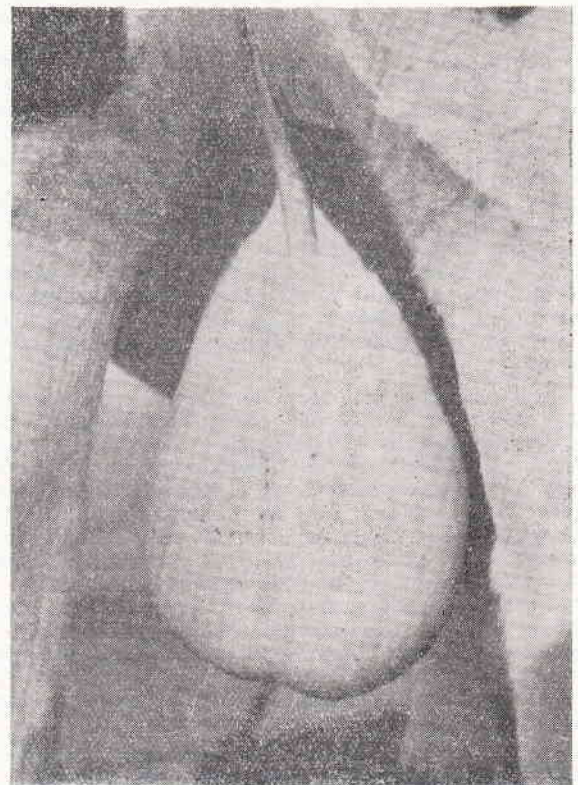
Rozpoznawany przez nas przypadek gruźlicy jąder dotyczył czteroletniego buhaja rasy nizinnej, czarno białej, pochodzącego z importu. Na teren powiatu zwierzę przybyło w sierpniu 1959 r. jako wolne od gruźlicy i brucelozy. Przeprowadzone badania okresowe przedstawia tablica 1:

Tab. 1

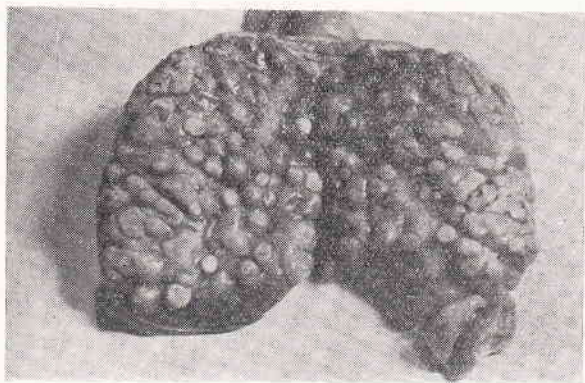
Data badania	Rodzaj badań					
	tuberkulinizacja	bad. krwi na brucel.	bad. nasienia na			
			tbc	bruc.	bakter. ogólnym	rzę-sistka
XII.59	—	—	—	—	—	—
VII.60	—	—	—	—	—	—
XI.60	—	—	—	—	—	—
XII.60	+	—	—	—	—	—
I.61	+	—	—	—	—	—
II.61	—	—	—	—	—	—

W kwieniu 1960 r. u opisanego buhaja stwierdzono w tkance łącznej fałdu przedpiersia 2 twarde, nieprzesuwalne guzy, wykazujące tendencję do powiększania się. Szczegółowe badanie kliniczne innych odchyleń od normy nie ujawniło.

W grudniu 1960 r. wystąpiła u buhaja osłabiona aktywność płciowa i oligospermia. R akcja tuberkulinowa wypadła dodatnio. Przeprowadzona po 4 tygodniach tuberkulinizacja porównawcza potwierdziła zakażenie gruźlicą. Od 21.I.1961 r. badanie nasienia wykazało nekrospermie. Pojedyncze plemniki były zdeformowane, bez witek i karłowate. W osadzie liczne

Fot. 1

Fot. 2

komórki nabłonkowe z pyknotycznymi jądrami lub bez jąder oraz wolne jądra komórkowe. Stan ten szybko pogarszał się, aż wreszcie w lutym przeszedł trwałą azoospermie. Jądra szczególnie prawe, nieznacznie powiększone, bolesne; (fot. 1) termoregulacja zachowana oraz niemożność podciągnięcia jąder. Badania wydzieliny jąder na gruźlicę ujemne. Guzy w fałdzie przedpiersia (fot. 2) osiągnęły rozmiary dwu pięści. Spadek wagi żywej. W kwietniu dołączyły się objawy ciężkiej kamicy nerkowej i zwierzę zostało przekazane do uboju z konieczności.

Badania poubojowe: W tkankach fałdu przedpiersia 2 guzy o utkaniu łącznotkankowym, średnicy około 12 cm każdy, wypełnione gęstą serowatoropną masą o żółtym zabarwieniu. Przeciętna grubość ścian guzów 1,5 cm. Zrosty zapalne osłonek jądrowych. Jądra powiększone, twardej konsystencji, na powierzchni przekroju stwierdza się bardzo liczne, guzki gruźlicze wielkości ziarna grochu, całkowicie przerastające miąższ jądra. Węzły chłonne okołogardzielowe powiększone. W płucach ogniska nieżyłowego zapalenia płuc z przeświecającymi żółtawymi guzkami. W warstwie korowej nerek liczne ogniska zawałowe. Miedniczki nerkowe wypełnione piaskiem lub kamieniami dochodzącymi do wielkości laskowego orzecha. W przewodach i pęcherzu moczowym kamyczki wielkości kawioru. Badanie bakteriologiczne wycinków płuc, nerek, jąder i zawartości guzów ubitego z konieczności buhaja przeprowadzone przez WZHW w Gdańsku wykazało prątki kwasoodporne, odpowiadające morfologicznie prątkom gruźlicy.

Niniejszy przypadek świadczy o tym, że ujemny wynik, nawet kilkakrotnych, badań bakteriologicznych nasienia nie stanowi podstawy do wykluczenia procesu gruźliczego. Jeśli zaistnieje w tym zakresie uzasadnione podejrzenie należy przeprowadzić biopsję.

Adres autorów: Pow. Zakład Weterynarii, Tczew, ul. Dzierżyńskiego 29.

PRAKTYKA LABORATORYJNA

PAWEŁ POŁUJAŃSKI

Mikrobiologiczna metoda oznaczania oksytetracyliny w krajowych koncentraty i mieszankach paszowych

Zakład Technologii i Kontroli Leków Weterynaryjnych Instytutu Weterynarii
Kierownik: doc. Z. SYNOWIEDZKI

Przemysłowe mieszanki i koncentraty paszowe stanowią obecnie ważne zagadnienie w naszej gospodarce hodowlanej. Zawarte bowiem w nich, obok wielu innych składników czynnych, niewielkie ilości antybiotyków, głównie z grupy tetracykliny, wykazują działanie stymulujące wzrost i przyrost wagowy (2,9) oraz podnoszące zdrowotność zwierząt młodych (1,3,4).

Dodatkiem antybiotycznym w paszach, produkowanych przez krajowy przemysł paszowy, jest oksytetracylina (terramycyna). Normy przemysłowe, zależnie od ogólnego składu paszy i celu żywienia zwierząt, przewidują jej ilości w koncentraty od 2 g/kg do 3 g/kg, zaś w mieszankach paszowych od 15 mg/kg do 180 mg/kg.

Zawartość oksytetracyliny w paszach można oznaczyć zarówno metodami fizyko-chemicznymi, jak i mikrobiologicznymi. Najbardziej dokładną i powszechnie stosowaną jest metoda mikrobiologiczna (5,8). Wg niej oksytetracylinę ekstrahuje się z paszy metanolem kwasnym (980 ml metanolu i 20 ml stężonego kwasu solnego) w ilości 100 ml na każdą 10 g próbkę, a następnie oznacza się stężenie antybiotyku na dwupoziomym podłożu agarowym. Metoda ta, wymaga więc sporządzania dwójakiego rodzaju pożywek, z których jedna zawiera 2%, a druga 1% agaru. Sporządzenie dwu różnych pożywek i dwukrotne ich rozlewanie do płytek Petri'ego, tj. po 8 ml 2%, i po 4 ml 1% agaru zasianego szczepem wzorcowym wymaga wielu pracochłonnych czynności:

Szczególnie przy badaniach masowych, jest ona nie tylko pracochłonna, ale ze względu na drogie odczynniki, również kosztowna.

Zamierzeniem niniejszej pracy było opracowanie metody mikrobiologicznego oznaczania oksytetracyliny w koncentraty i mieszankach paszowych, produkowanych przez krajowy przemysł paszowy, która byłaby tańsza i mniej pracochłonna, niż metoda zazwyczaj stosowana.

Materiał i metoda

Oznaczenie oksytetracyliny w koncentraty i mieszankach paszowych przeprowadzono metodą mikrobiologiczną płytkowo-cylinderekową. Jako szczep wzorcowy użyto *Bacillus cereus* ATCC 8145, otrzymany z PZH w Warszawie. Szczep ten przechowywano w chłodni o tem. +4° na zwykłym 1,5% agarze skośnym o pH 6,0. Przesiewu dokonywano co 10 dni. Przed przystąpieniem do oznaczeń przeszczepiano go do bulionu zwykłego o pH 7,0 (1 eza o Φ 1 mm) i inkubowanego przez 24 godz. w cieplarni o temp. 37°. Oznaczenia przeprowadzano z hodowlą bulionową świeżo wyrosniętą.

Jako standard roboczy stosowano oksytetracyklinę zasadę o mocy 900 j/mg. Do oznaczeń odważano na wadze analitycznej 10,002 mg antybiotyku i rozpuszczono go w 1 ml ln kwasu solnego. Roztwór przeniesiono do kolby miarowej o pojemności 100 ml i uzupełniono buforem fosforanowym o pH 4,5. Otrzymany roztwór zawierał 100 mcg/ml. Z tego roztworu sporządzano tymże buforem dalsze rozcieńczenia o stężeniu antybiotyku 1 mcg/ml („standard duży”) i 0,25 mcg/ml („standard mały”). Standardem o stężeniu 100 mcg/ml,